

Bispebjerg og  
Frederiksberg Hospitaler

REGION

# Lynch syndrom og arvelig tarmkræft – opsporing af familier

**DSCH den 11. november 2019**

Lars Joachim Lindberg, afdelingslæge ph.d.  
Abdominalcenter K  
Bispebjerg Hospital

## Lynch syndrom, arvelig tarmkræft og opsporing er relevant for jer

20-30% af kolorectal cancer (KRC) er arvelig  
Lynch syndrom hos 3-5%

Høj livstidsrisiko for kolorectal cancer (KRC)  
Gode muligheder for forebyggelse

Opsporing er svær – praktisk og etisk  
Immunhistokemi (IHC) er en stor hjælp

## Risiko for KRC ved arvelig tarmkræft er høj

Familiær adenomatøs polypose (FAP) ~100%

Lynch syndrom  $\leq 80\%$

Familiær kolorectal cancer ~30%

Let øget risiko ~15%

Sporadisk ~7%

Bisgaard et al. 2005

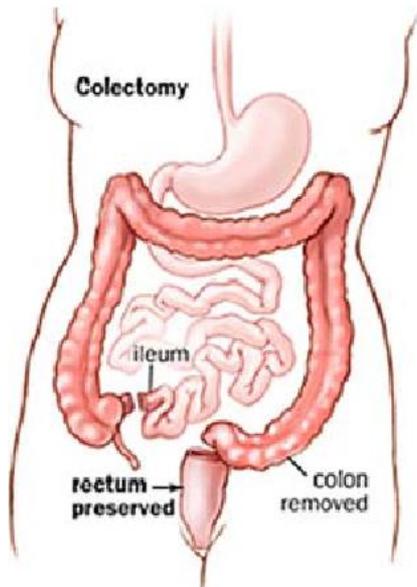
Vasen et al. 2013

Lindor et al. 2005

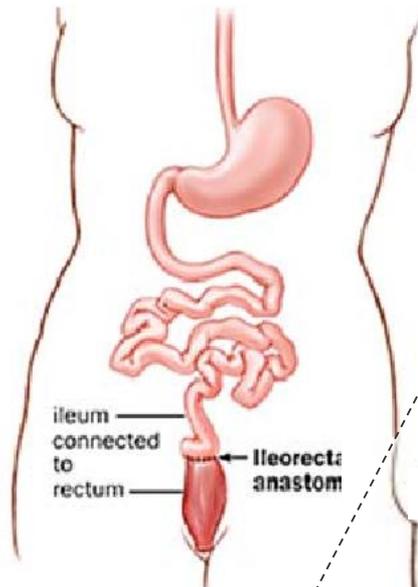
Lautrup et al. 2015

NORDCAN 2019

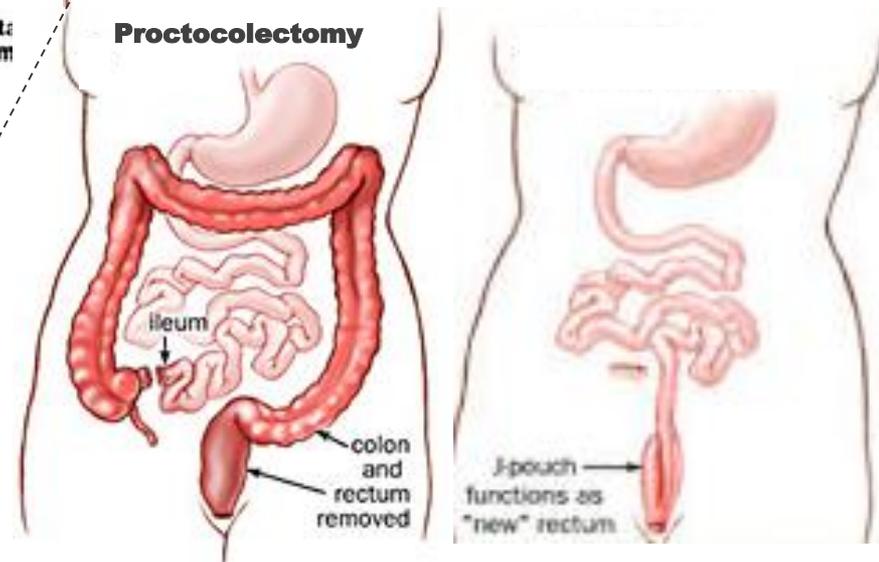
# Colectomi forebygger KRC ved FAP



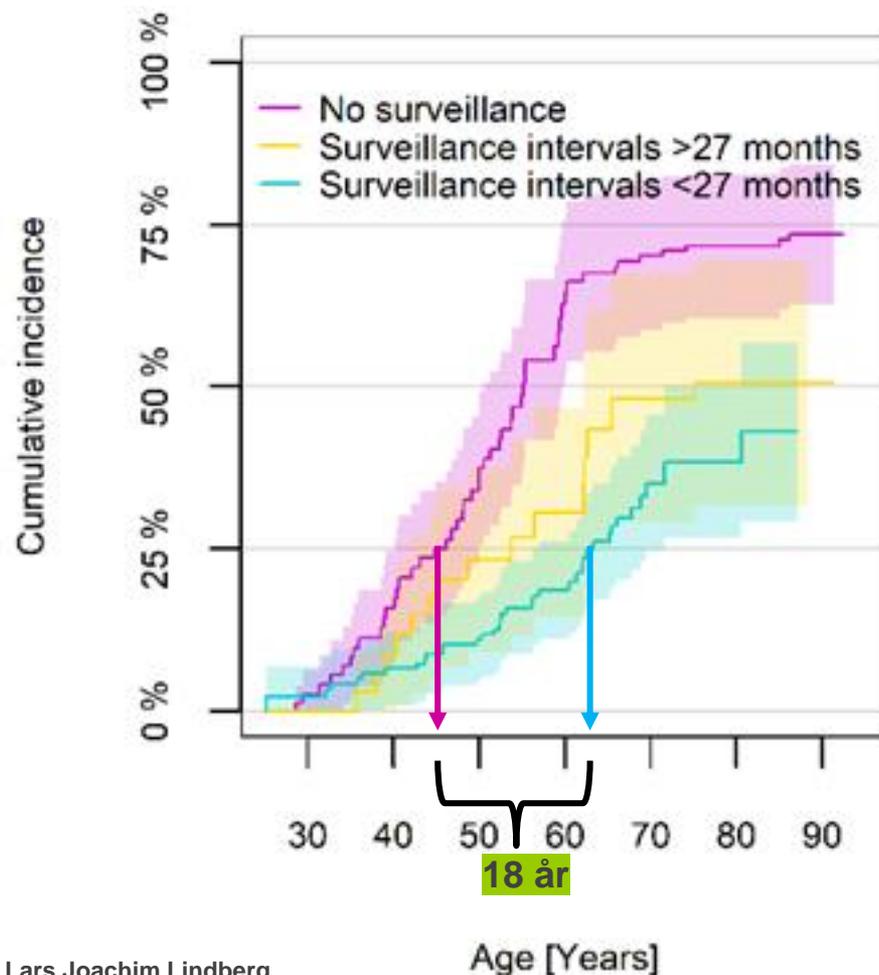
**Colectomi med ileorektal anastomose (IRA)**



**Proctocolectomi med J-pouch**



# Coloskopi forebygger KRC ved Lynch syndrom



Justerede hazard rater (HR):

0.22 for intervaller <27 mdr

0.32 for intervaller >27 mdr

Det vil sige 3 ud af 4 KRC  
kan forebygges

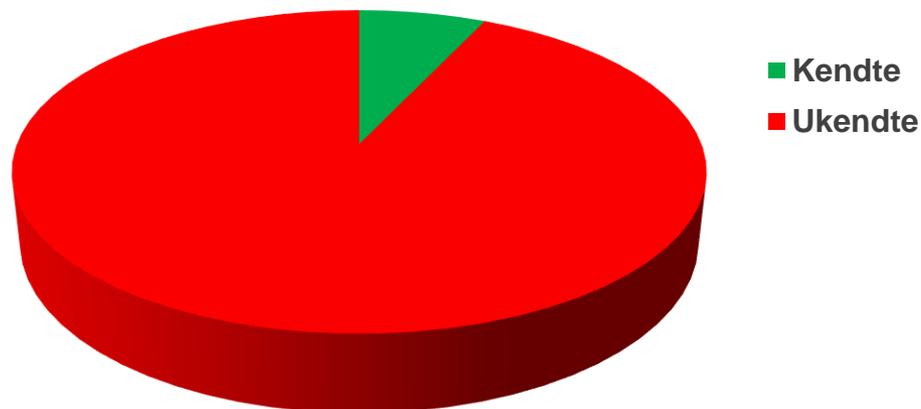
- og alder ved diagnose kan  
udskydes

## Mange har arvelig tarmkræft uden at vide det

1 af 279 i befolkningen har en Lynch syndrom mutation  
~20.000 danskere

~1.500 levende danskere i HNPPC-registeret  
~93% ved ikke, at de har Lynch syndrom

Individer med Lynch syndrom i Danmark



# Der er mange muligheder for opsporing af familier med arvelig tarmkræft

Makroskopisk

Anamnestisk

Mikroskopisk

Immunohistokemisk

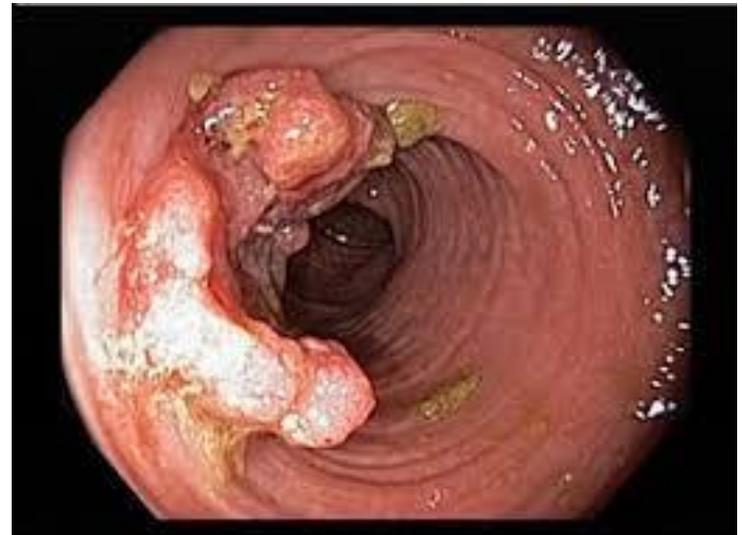
Genetisk

# Makroskopisk vurdering af patologi



Familiær Adenomatøs Polypose (FAP)

Let at diagnosticere makroskopisk



Lynch syndrom, Familiær kolorectal cancer  
og Let øget risiko

Kan ikke skelnes fra sporadisk KRC

# Anamnestisk opsporing

## Amsterdam kriterier

- 3 afficerede\*, 2 generationer og  $1 \leq 50$  år

## Familiær disposition bør journalføres

- men forsømmes hos 2/3 med KRC

## DCCG

- 2 afficerede\* eller  $1 \leq 50$  år

\* førstegradsslægtinge

# Mikroskopi tydende på Lynch syndrom

Mucinøst adenocarcinom

Udifferentieret adenocarcinom

Tumorinfiltrerende lymfocytter

Morfologisk heterogenitet

”Pushing tumor growth”

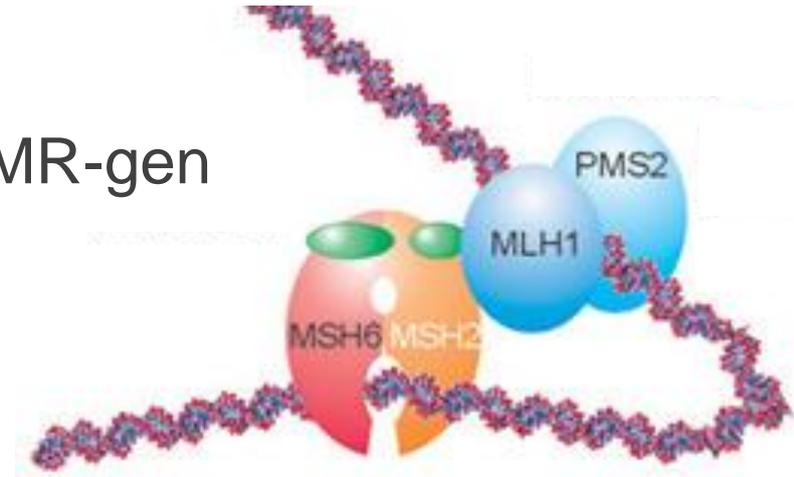
## Baggrund for opsporing med IHC

Mismatch repair (MMR) gener retter fejl ved celledeling

Lynch syndrom = mutation i MMR-gen på det ene allel

Skade på det fungerende MMR-gen

- → ingen MMR-proteiner
- → ingen fejlretning
- → KRC med manglende ekspresion af MMR-proteiner



Fishel et al. 1993

Papadopoulos et al. 1993

Nicolaides et al. 1994

Miyaki et al. 1997

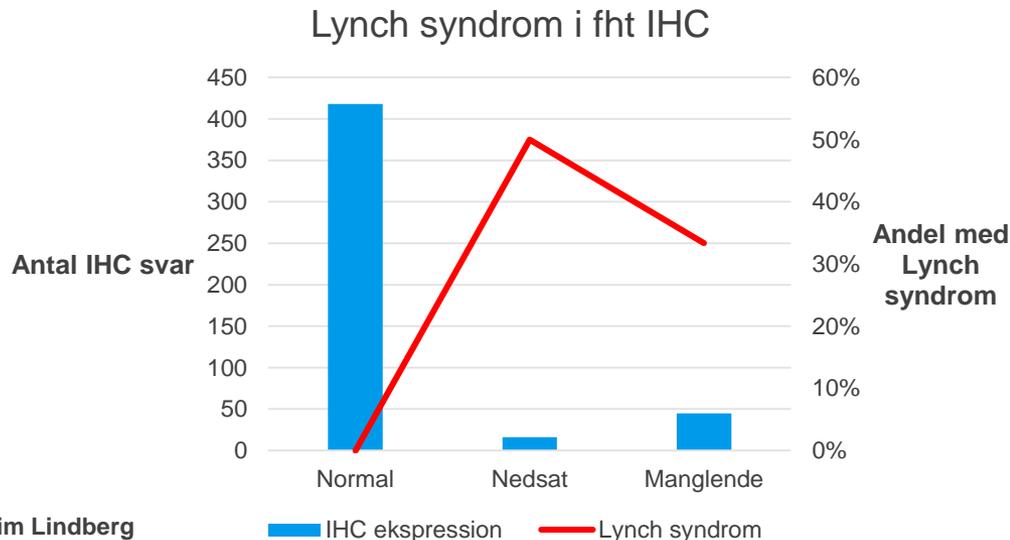
# Immunohistokemisk opsporing

Screening af alle KRC med IHC

- i Danmark siden 2009 som første land i verden

Sensitivitet på 81-100%

Specificitet på 81-92%



# Immunohistokemisk opsporing

Screening af alle KRC med IHC

- i Danmark siden 2009 som første land i verden

Sensitivitet på 81-100%

Specificitet på 81-92%

Kun mulig for Lynch syndrom

- ikke Familiær kolorektal cancer eller Let øget risiko

Lynch syndrom: 16% af individer i HNPCC-registeret

# Genetisk opsporing

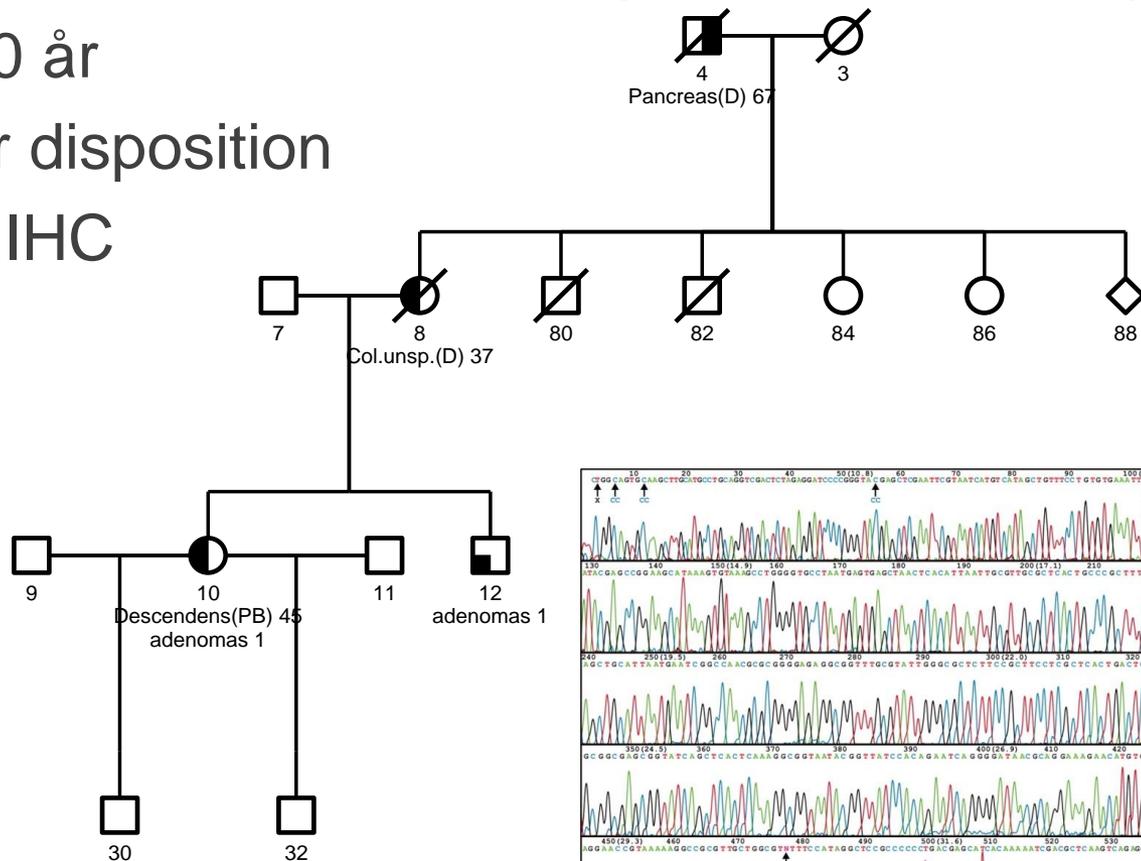
Klinikere kan henvise til klinisk genetisk udredning

- KRC <50 år
- Familiær disposition
- Abnorm IHC

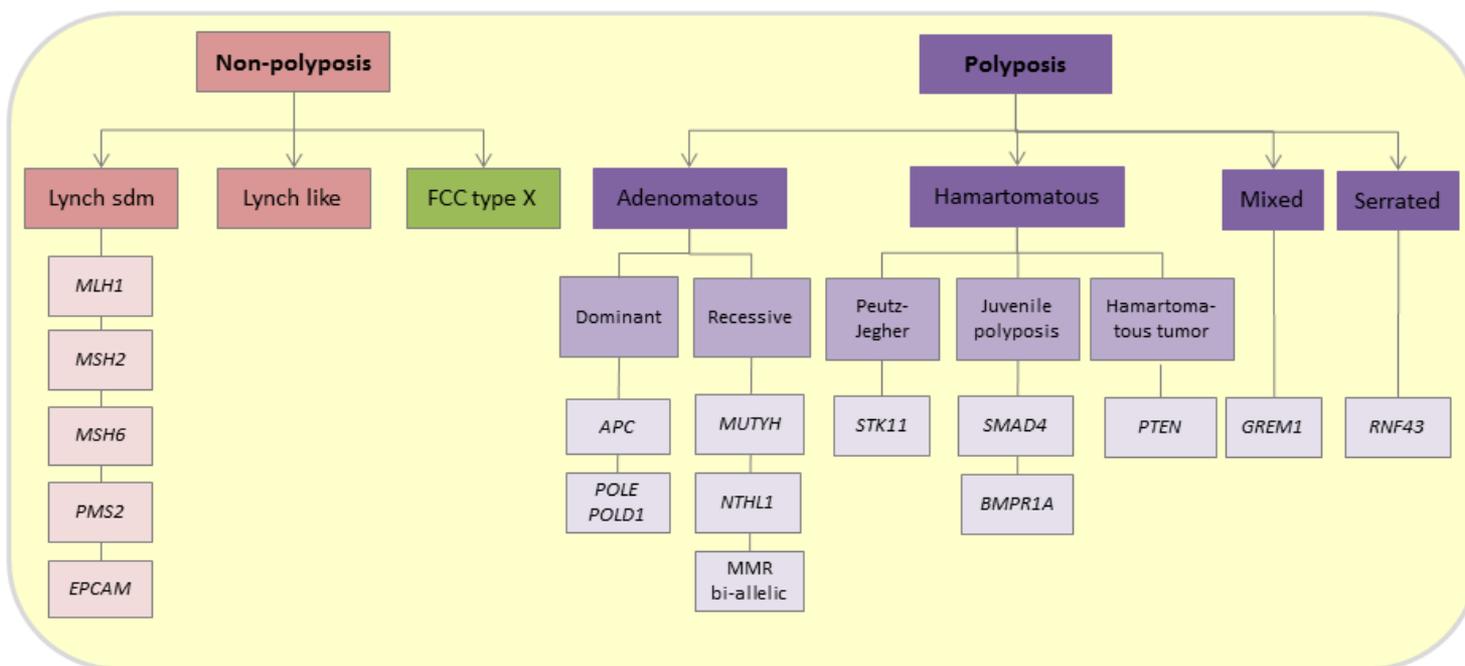
Stamtræ

Gentest

Kontrol



# Gentest kan afsløre mange former for arvelig tarmkræft



# Fordele ved at blive opsporet

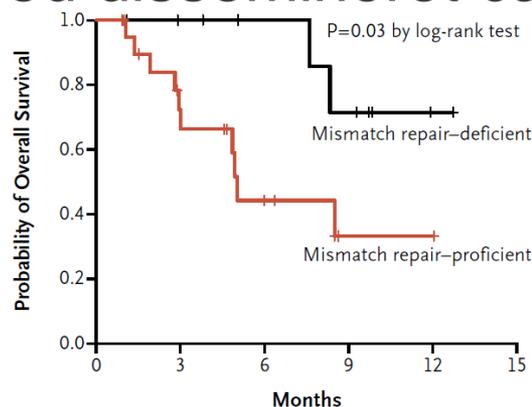
Forebyggende operation ved FAP

Forebyggende kontrol ved anden arvelig tarmkræft

Specielt for Lynch syndrom:

- Gentest kan frikende ikke-disponerede
- Immunterapi ved dissemineret cancer

Anti-PD1 terapi



Tarmkræft med defekt MMR  
(inkl. Lynch syndrom tumorer)

**70% af terminale patienter  
overlevede det 1. år**

Tarmkræft med normal MMR  
(inkl. Familiær tarmkræft)

# Opsporing af resten af familien

## Familiemedieret

- mundtligt
- skriftligt (slægtsbrev fra genetiker)

Brev fra hospital til relevante familiemedlemmer,  
som probanden kender

Brev fra hospital til alle relevante familiemedlemmer,  
som kan opspores i diverse registre

## Familiemedieret opsporing

- mundtligt
- skriftligt (slægtsbrev fra genetiker)



25-50% af førstegradsslægtinge testes

Usikkerhed om hvordan og hvornår info skal gives

Dårlig kontakt i familien

Ønske om at beskytte familiemedlemmer imod angst

Forrest et al. 2007

Vos et al. 2010

Sharaf et al. 2013

Hamilton 2005

## Brev fra hospital til relevante familiemedlemmer, som probanden kender



Fordobler antal førstegradsslægtinge, som testes

Etisk dilemma:

- Mulighed for at forebygge høj risiko for livstruende sygdom
- Pådutte folk information de ikke har efterspurgt

Suthers et al. 2006  
Offit et al. 2004

## Brev fra hospital til alle relevante familiemedlemmer, som kan opspores

HNPCC-registeret siden 1997 i høj-risiko familier

Familiemedlemmer søges i CPR-registeret, kirkebøger og gamle folketællingskort

Brev sendes, når rådsøgende har haft tid til at informere sin familie

3% af befolkningen + modtagere ønskede ikke et brev

## Fremtid

Screening af KRC med next generation sequencing (NGS)?

Sensitivitet på 100%

Specificitet på 95%

+ fund med betydning for onkologisk behandling

Pris?

## Take home

- IHC kan opspore Lynch syndrom
  - 81-100% sensitivitet
- IHC kan kun opspore Lynch syndrom
  - Familiær KRC & Let øget risiko kræver anamnese
- Coloskopisk surveillance kan forebygge 3 af 4 KRC
- Befolkningen ønsker info om risiko for KRC
  - 3% er imod